

Държавни финанси

4. Разходенъ бюджетъ.

Главнитѣ пера на държавния разходъ сж следнитѣ: 1. Държавни дългове, 2. Народна отбрана (военно министерство), 3. Народна просвѣта, 4. Правосудие, 5. Финансии и вътрешна администрация, 6. Постройки на желѣзопътни линии и пристанища, 7. Експлоатации на ж. п. линии и пристанища, 8. Други постройки и съобщения, 9. Народно здраве, 10. Търговия и земедѣлие, 11. Външно министерство, цивилна листа, върховно правителство и др. останали.

Презъ първата бюджетна година на България, презъ 1879 година, общата цифра на разходите по всички пера възлиза на 19.7 милиона лева. Презъ годината преди войнитѣ — 1911 година, цифрата отъ разхода се изкачва на 202.8 милиона лева. За всички 33 години държавата е изразходвала 3,531.2 милиона лева. Това ще рече, че отъ освобождението на България, до началото на нещастнитѣ за българския народъ войни, всѣки българинъ, отъ невръстното дете до преклонния старецъ, сж платили всѣки по около 1000 лв. данъкъ или само по 30 лв. годишно. Презъ това време срѣдниятъ доходъ на лице у насъ е достигалъ 600 лв. годишно. Значи, до войнитѣ всѣки български гражданинъ е отдѣлялъ отъ всѣки 100 лева свой приходъ по 5 лв. за разходите на държавата.

Разходниятъ бюджетъ на държавата следъ войнитѣ се покачи за 1928 — 1929 финансова година на 6 милиарда и 750 милиона лева. Това ще рече, че разходите на държавата презъ тая година сж били $33\frac{1}{2}$ пѣти по-големъ отколкото презъ последната година преди войната.

Най-големъ е **разходътъ по държавнитѣ дългове**. Той достига баснословната сума отъ единъ милиардъ и 785 милиона лева. Това е повече отъ една четвъртъ отъ цѣлия разходъ по редовния бюджетъ или едната четвъртъ отъ прихода по редовния бюджетъ. По-големата частъ отъ тия народни срѣдства се изнасятъ въ чужбина, безъ срещу това да влѣзе въ обеднѣлата страна нѣкакво — макаръ и най-нищожно — материално благо.

Следъ сумитѣ по държавнитѣ дългове иде **разходътъ**, който се прави за издрѣжка на **войската и жандармерията**. Тоя разходъ е голѣмъ, защото договорътъ за мира отне правото на нашата държава да има наборна войска, а наложи добровол-